

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Patent- och marknadsdomstolen

PROTOKOLL
2023-12-22
Handläggning i
Stockholm

Aktbilaga 105
Mål nr
PMT 5791-23

Handläggning i parternas utevaro

RÄTTEN

Rådmannen Linda Kullberg

PROTOKOLLFÖRARE

Tingsfiskalen Henric Gustafsson

PARTER (såvitt nu är aktuellt)

Kärande

Volvo Personvagnar Aktiebolag, 556074-3089
Avd 50090 HB3
405 31 Göteborg

Ombud: Advokaterna Per Karlsson och Tommy Pettersson
Advokatfirman Per Karlsson & Co AB
Nybrogatan 6
102 40 Stockholm

Svarande

1. Autoliv B.V. & Co. KG, HRA 1559
Otto-Hahn-Strasse 4
25337 Elmshorn
Tyskland

2. Autoliv Inc., 2668672
251 Little Falls Drive
Wilmington, Newcastle
DE-19808 Delaware
USA

3. Autoliv Japan Ltd.
Innotech Building
3-17-6 Shin-Yokohama
Kohokuku
Yokohama-shi, Kangawa, 222-8580
Japan

Ombud för 1–3: Advokaterna Anders Reldén och Filipa Exelin samt biträdande
juristerna Vendela Ahlby och Joar Lindén
White & Case Advokataktiebolag
Box 5573
114 85 Stockholm

Dok.Id 2783143

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 8307 104 20 Stockholm	Rådhuset, Scheelegatan 7	08- 561 654 70 E-post: stockholms.tingsratt@dom.se www.stockholmstingsratt.se		måndag – fredag 08:00–16:00

SAKEN

Skadestånd enligt konkurrenslagen; nu fråga om rättegångshinder

BAKGRUND

Volvo Personvagnar Aktiebolag (Volvo) har, såvitt nu är aktuellt, väckt talan mot Autoliv B.V. & Co., Autoliv Inc. och Autoliv Japan Ltd. och yrkat bl.a. att bolagen tillsammans med Autoliv AB (gemensamt benämnda svarandebolagen) solidariskt ska förpliktas att utge skadestånd till Volvo med 415 620 000 euro. Som grund för skadeståndsyrkandet har Volvo bl.a. angett att svarandebolagen har ingått i en kartell som förorsakat Volvo skada i form av överpriser. Volvo har åberopat att EU-kommissionen i två separata beslut har tillskrivit Autoliv Japan Ltd. och Autoliv B.V. & Co. ansvar för deras direkta deltagande i överträdelser av förbudet mot konkurrensbegränsande avtal mellan företag i artikel 101.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) och att Autoliv Inc. i egenskap av moderbolag tillskrivits solidariskt ansvar för dotterbolagens överträdelser. Volvo gör gällande att samtliga svarandebolagen, inklusive Autoliv AB, ingår i samma företag (ekonomiska enhet) och därmed är solidariskt ansvariga för de överträdelser som EU-kommissionen har konstaterat. Vidare gör Volvo gällande att kartellens omfattning har varit större än vad som framgår av skälen till kommissionens beslut och omfattar även Volvo. Volvo har vidare anfört att eftersom svarandebolagen har sålt varor till Volvo under perioden 2004–2011, samma period som svarandebolagen ingick i en kartell vilken de har bötfällts för av EU-kommissionen, har Volvo fått betala överpriser för varor som Volvo köpt av svarandebolagen. Volvo menar att bolaget därmed har lidit skada som svarandena solidariskt ansvarar för.

Svarandebolagen har godtagit att det föreligger svensk domsrätt i förhållande till Autoliv AB men yrkat att käromålen ska avvisas i förhållande till Autoliv B.V. & Co., Autoliv Inc. och Autoliv Japan Ltd. Som grund för avvisningsyrkandena har svarandebolagen anfört i huvudsak följande. Huvudregeln är att varje juridisk person svarar där den har sitt säte. De aktuella svarandena saknar hemvist i Sverige. Det finns

inte heller sådant tillräckligt nära samband mellan talan mot Autoliv AB och de aktuella svarandena som förutsätts för domsrätt enligt artikel 8.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Bryssel I-förordningen). Domsrätt föreligger inte heller med stöd av artikel 7.2 i Bryssel-I-förordningen eftersom den påstådda skadan inte har inträffat i Sverige och det inte heller kan inträffa någon skada i Sverige. Autoliv AB var inte part i EU-kommissionens utredning och det finns inte heller någon hänvisning till Volvo i utredningen. Kommissionens beslut avser enskilda och specifika överträdelse och det finns inget som tyder på att den påstådda skadan skulle ha någon koppling till Sverige. Under alla förhållanden är Bryssel-I-förordningen inte tillämplig på de av svarandebolagen som har sitt säte utanför EU. Det saknas därutöver svenskt rättsskipningsintresse som motiverar att dessa bolag dras in i målet, och en dom i förhållande till en svarande med säte utanför EU kommer inte gå att verkställa i det bolagets jurisdiktion.

Volvo har bestritt avvisningsyrkandena och anfört i huvudsak följande. De utländska svarandebolagen har i beslut från EU-kommissionen konstaterats vara delaktiga i en kartell som synes ha varit av global karaktär. Bolagen i en internationell koncern, som ansetts solidariskt ansvariga för kartellöverträdelser med förgreningar in i EU och Sverige, kan stämmas in i svensk domstol för skador som ett svenskt bolag med omfattande verksamhet inom EU (och resten av världen) åsamkats till följd av kartellsamarbetet. Det följer av det koncernansvar som föreligger rent konkurrensrättsligt inom samma ekonomiska enhet. Det följer även av de principer som EU-domstolen har utvecklat att räckvidden av artikel 101 i FEUF inte begränsar sig till juridiska personer inom EU, vilket utvecklats ytterligare genom den ekonomiska enhetens princip och effektprincipen. Kartellöverträdelser som anses ha effekter eller har implementerats inom EU, där den svenska käranden är verksam, innebär att behörighet för svensk domstol föreligger.

Autoliv B.V. & Co., Autoliv Inc. och Autoliv Japan Ltd.:s agerande har haft effekter på den svenska marknaden. Volvo, med säte i Sverige, har köpt varor från

svarandebolagen och priset här har skadats av kartellen. Även om köpen har skett på flera platser är domstolen vid köparens säte behörig (se EU-domstolens dom i mål C-352/13 *CDC Hydrogen Peroxide*).

Svensk domstol kan även grunda sin behörighet att pröva talan mot Autoliv B.V. & Co. på artikel 7.2 i Bryssel I-förordningen, eftersom skadan inträffat här, och artikel 8.1 i Bryssel-I-förordningen, eftersom det finns ett tillräckligt nära samband med käromålet mot Autoliv AB.

Svensk domstol är under alla förhållanden behörig att pröva talan riktade mot svarandebolagen med hemvist utanför EU med stöd 10 kap. 14 § första stycket rättegångsbalken, eftersom talan mot de utländska svarandebolagen stödjer sig på väsentligen samma grund som talan mot Autoliv AB.

DOMSTOLENS BEDÖMNING

Autoliv B.V. & Co.:s avvisningsyrkande

Bryssel-I-förordningen är enligt artikel 1.1 tillämplig på privaträttens område på rättsliga förfaranden som inletts från och med den 10 januari 2015. Reglerna i Bryssel-I-förordningen är tvingande för de fall svaranden har sitt hemvist i en medlemsstat. Nationella behörighetsregler får endast användas i de fall svaranden har hemvist i ett tredjeland. I exempelvis konsument- och arbetstvister är dock Bryssel-I-förordningen tillämplig även om svaranden har hemvist i tredjeland.

Enligt artikel 4 i Bryssel-I-förordningen gäller som huvudregel att talan mot den som har hemvist i en medlemsstat ska väckas vid domstol i den staten. I artikel 7.2 i Bryssel-I-förordningen finns en särskild behörighetsregel enligt vilken talan kan väckas vid domstolen för den ort där skadan inträffade – även om det är i en annan medlemsstat än den där personen som talan riktas mot har hemvist – om talan avser skadestånd utanför avtalsförhållanden. Den som med stöd av artikeln vill väcka talan

på den ort där skadan uppkom kan välja att väcka talan antingen vid domstolen för den ort där avtalet om konkurrensbegränsande samverkan slutgiltigt slutits, där en särskild överenskommelse träffats eller där käranden har sitt säte (se C-352/13 *CDC Hydrogen Peroxide*).

Av artikel 8.1 i Bryssel-I-förordningen följer att talan mot flera svarande som alla har hemvist i någon medlemsstat kan, om det finns ett tillräckligt nära samband mellan käromålen, väckas vid domstol på den ort där någon av svarandena har hemvist. Behörighetskoncentrationsregeln i artikel 8.1 i Bryssel-I-förordningen har i praxis tillämpas på talan om solidariskt betalningsansvar mot företag som på olika platser och vid olika tidpunkter har deltagit i en av EU-kommissionen konstaterad enda, fortlöpande överträdelse av artikel 101 i FEUF (se C-352/13 *CDC Hydrogen Peroxide*).

EU-domstolen har i mål C-882/19 *Sumal SL* uttalat att artikel 101.1 i FEUF ska tolkas så, att den som har lidit skada till följd av ett företags konkurrensbegränsande förfarande kan väcka skadeståndstalan utan åtskillnad mot antingen ett moderbolag som i ett beslut påförts böter av Europeiska kommissionen för detta förfarande eller ett dotterbolag till detta bolag som inte omfattas av detta beslut, när dessa tillsammans utgör en ekonomisk enhet. Det ankommer då på sökanden att visa att det är just den ekonomiska enhet som dotterbolaget tillsammans med moderbolaget ingår i, som utgör det företag som faktiskt har begått den överträdelse som kommissionen tidigare har konstaterat enligt artikel 101.1 i FEUF.

Autoliv B.V. & Co. har hemvist i Tyskland. Frågan om domsrätt ska därför bestämmas enligt Bryssel-I-förordningen. Volvo har väckt talan i Sverige, dvs. i ett annat land än där Autoliv B.V. & Co. har sin hemvist. Volvo har gjort gällande att det föreligger svensk domsrätt enligt såväl artikel 7.2 som artikel 8.1 i Bryssel-I-förordningen. Det ligger enligt Patent- och marknadsdomstolen närmast till hands att pröva frågan om domsrätt enligt artikel 8.1. i Bryssel-I-förordningen, varvid avgörande för

behörighetsfrågan är hur Volvo har formulerat sina yrkanden och grunder (jfr Patent- och marknadsöverdomstolens beslut den 14 juni 2019 i mål nr PMÖ 3481-19).

Patent- och marknadsdomstolen konstaterar att Volvo har väckt talan mot flera svarande och yrkat solidariskt skadeståndsansvar på den grunden att samtliga svarande har ingått i en kartell (överträtt artikel 101.1 i FEUF) och därmed orsakat Volvo skada. Volvo har därutöver gjort gällande att svarandebolagen kan hållas solidariskt ansvariga eftersom de ingår i samma ekonomiska enhet.

Enligt Patent- och marknadsdomstolen finns det utifrån den av Volvo förda talan ett tillräckligt samband mellan käromålet mot Autoliv AB och käromålet mot Autoliv B.V. & Co. att gemensam handläggning och dom ska vara påkallad enligt artikel 8.1 i Bryssel-I-förordningen. Volvo har således rätt att väcka talan mot Autoliv AB och Autoliv B.V. & Co. i någon av medlemsstaterna där dessa bolag har sin hemvist, dvs. i Sverige eller Tyskland. Volvo har väckt talan i svensk domstol som alltså är behörig enligt Bryssel-I-förordningen. Yrkandet om avvisning ska därför avslås.

Autoliv Inc.:s och Autoliv Japan Ltd.:s avvisningsyrkande

Som nämnts ovan är Bryssel-I-förordningen endast i undantagsfall tillämplig på svarande med hemvist i tredjeland. Den aktuella skadeståndstalan omfattas inte av något sådant undantag. Frågan om svensk domsrätt föreligger för svarande med hemvist i tredjeland bestäms enligt nationella behörighetsregler. Några allmänna bestämmelser om svensk domsrätt i förmögenhetsrättsliga tvister finns inte i svensk lagstiftning. Frågan om svensk domsrätt kan däremot prövas genom analog tillämpning av forumreglerna i 10 kap. rättegångsbalken. Bryssel-I-förordningen kan då utgöra ett viktigt underlag vid bedömningen av om svensk domsrätt bör anses föreligga även i situationer när dessa regler inte är direkt tillämpliga. (Se Pålsson & Hellner, Europeisk internationell civilprocessrätt [1 jan. 2023, Version 1, JUNO], s. 210 samt NJA 1986 s. 729 och NJA 2007 s. 482.)

Även i de fall 10 kap. rättegångsbalken inte ger grund för svensk domsrätt kan den anknytning som en tvist har till Sverige var sådan att det finns svensk domsrätt. Svensk domsrätt anses normalt finnas när tvisten eller någon av parterna har viss anknytning till Sverige (se NJA 2016 s. 779 och NJA 2017 s.168).

Autoliv Inc. och Autoliv Japan Ltd. har hemvist i USA respektive Japan. Frågan om svensk domsrätt kan därför inte avgöras med stöd av Bryssel-I-förordningen, utan får prövas enligt svenska nationella behörighetsregler.

Enligt 10 kap. 14 § första stycket rättegångsbalken får käromål mot flera svarande väckas vid den rätt, där någon av dem har att svara, om det sker samtidigt och käromålen stödjer sig på väsentligen samma grund.

Patent- och marknadsdomstolen konstaterar att Volvo samtidigt har väckt talan i Sverige mot svarandebolagen. Det är ostridigt att det föreligger svensk domsrätt i förhållande till Autoliv AB. Käromålen har alltså väckts mot flera svaranden i Sverige, där en svarande har att svara.

Volvo har som grund för talan mot Autoliv Inc. och Autoliv Japan Ltd. åberopat samma överträdelser av artikel 101.1 som görs gällande mot Autoliv AB och Autoliv B.V. & Co. Volvo har därutöver utformat sin talan utifrån att svarandebolagen ingår i en och samma ekonomiska enhet och därmed ska hållas solidariskt ansvariga för den skada som Volvo har lidit av överträdelserna. Käromålen stödjer sig enligt Patent- och marknadsdomstolen på väsentligen samma grund.

Sammantaget finner Patent- och marknadsdomstolen, med analog tillämpning av 10 kap. 14 § första stycket rättegångsbalken, att det föreligger svensk domsrätt i förhållande till Autoliv Inc. och Autoliv Japan Ltd. Yrkandena om avvisning ska därför avslås. Svarandebolagens invändning att en dom mot de nu aktuella svarandena inte går att verkställa i deras respektive jurisdiktioner förändrar inte Patent- och marknadsdomstolens bedömning.

Patent- och marknadsdomstolen konstaterar därutöver att Volvo och Autoliv AB har säte i Sverige och att Volvo som grund för talan gör gällande att svarandebolagens ageranden har haft effekter på den svenska marknaden. Enligt Patent- och marknadsdomstolen bör svensk domsrätt föreligga på den grunden att både parterna och tvisten har anknytning till Sverige, dvs. oavsett tillämpningen av 10 kap. 14 § rättegångsbalken.

BESLUT

1. Patent- och marknadsdomstolen avslår Autoliv B.V. & Co.:s yrkande om avvisning.
2. Patent- och marknadsdomstolen avslår Autoliv Inc.:s yrkande om avvisning.
3. Patent- och marknadsdomstolen avslår Autoliv Japan Ltd.:s yrkande om avvisning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (PMD-23)

Den part som vill överklaga beslutet ska först anmäla missnöje. Anmälan om missnöje ska göras inom en vecka från den dag då parten fick del av beslutet. Om en part anmäler missnöje ska rätten med hänsyn till omständigheterna bestämma om beslutet ska få överklagas särskilt eller endast i samband med att dom eller slutligt beslut överklagas.

Henric Gustafsson
Protokoll uppvisat/

Hur man överklagar

PMD-23

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Steg 1: Anmäl missnöje inom 1 vecka

För att överklaga måste du först anmäla att du är missnöjd med beslutet. Du kan göra det muntligt eller skriftligt. Om du inte hör av dig gäller tingsrättens beslut och får inte överklagas.

Din anmälan om missnöje ska ha kommit in till domstolen inom 1 vecka från den dag som du fick del av beslutet.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för att anmäla missnöje är samma vecko-dag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 9 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag, helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att din anmälan kommer in nästa vardag.

Steg 2: Överklaga inom 3 veckor

Överklaga sedan skriftligt inom 3 veckor från den dag som du fick del av beslutet. Tiden räknas på samma sätt som beskrivs här ovan. Ditt överklagande måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Så här överklagar du

1. Skriv Patent- och marknadsdomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Patent- och

marknadsöverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövnings-tillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Patent- och marknadsdomstolen. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Patent- och marknadsdomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Patent- och marknadsöverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Patent- och marknadsöverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Patent- och marknadsöverdomstolen

När överklagandet kommer in till Patent- och marknadsöverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Patent- och marknadsöverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att Patent- och marknadsdomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om Patent- och marknadsdomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med Patent- och marknadsdomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.